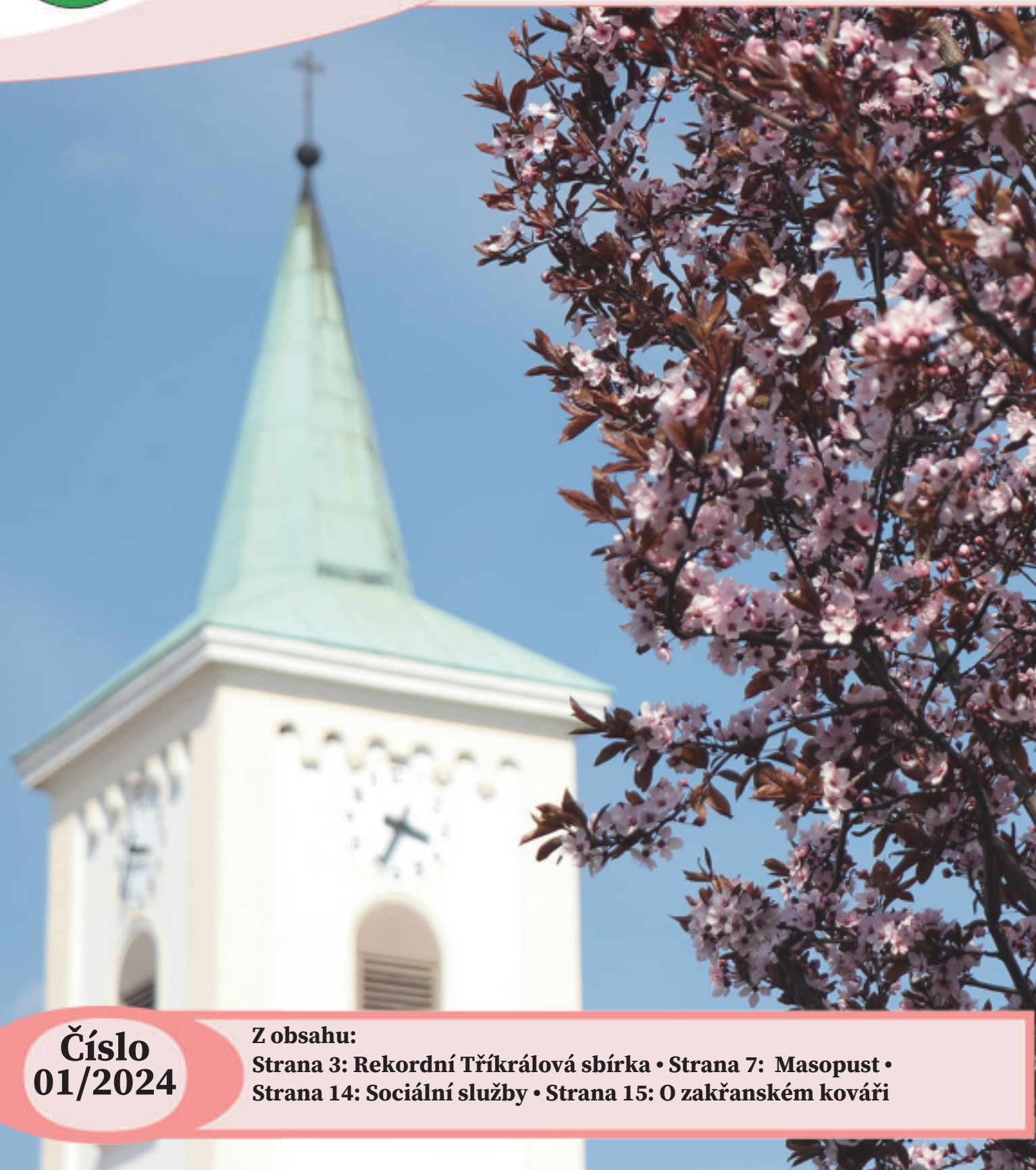

ZAKŘANSKÝ ZPRAVODAJ

Číslo
01/2024

Z obsahu:

**Strana 3: Rekordní Tříkrálová sbírka • Strana 7: Masopust •
Strana 14: Sociální služby • Strana 15: O zakřanském kováři**

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,
dovolte mi, abych Vás nejdříve srdečně poprvé v tomto roce prostřednictvím řádků našeho zpravodaje pozdravil a poděkoval všem, kteří během dlouhých zimních měsíců svojí troškou pomohli při údržbě naší obce. Paní „Zima“ je snad už definitivně za námi a nás všechny společně čeká konečně rozkvetlé jaro. Společně jsme se v loňském roce setkávali na celé řadě společenských akcí v naší obci. Alespoň touto cestou bych chtěl všem, kteří se na jejich přípravě, realizaci či jinak podíleli, poděkovat.

Jak jsem již avizoval, začíná nám jaro, čas probouzení přírody po dlouhém zimním spánku a s tím spojené práce na našich zahrádkách. V této souvislosti bych si dovolil malou připomínku. V obci je k dispozici kontejner na bioodpad, nicméně není nafukovací. V případě, že někteří spoluobčané naplní jeho objem celými uříznutými stromky, keři či velkými větvemi, vleze se do něj zlomek množství bioodpadu, na který je dimenzovaný. Bohužel se tak ubírá možnost jeho využití dalším lidem. V neposlední řadě se také neúměrně navyšuje cena za odvoz tohoto odpadu. Snažme se tedy všichni tento stav alespoň trochu vylepšit.

V minulém roce se nám také rozmohl nešvar s parkováním automobilů. Co si budeme namlouvat, aut stále nejen u nás v obci přibývá, ale ploch vhodných k jejich parkování není mnoho. Nejhorší je situace na Kříbech a na Drahách. Tyto ulice jsou úzké, prakticky bez předzahrádek a zaparkovaná auta přímo na místních komunikacích někdy blokují plynulý průjezd. Rád bych apeloval na všechny majitele aut, kteří takto parkují, aby se snažili co možná nejméně omezovat ostatní občany. Současně však prosím všechny ostatní, aby se snažili, pokud to bude jen trochu možné pochopit, že nikdo neomezuje ostatní schválně, ať už při průjezdu nebo při vjezdu. Buďme k sobě prosím ohleduplní! Problém s parkováním vnímáme všichni a snad alespoň trochu pomůže vybudování menší plochy k parkování na Drahách, která by se měla během jarních měsíců realizovat.

Letošní rok nám začíná hekticky. Celá řada akcí se nám od projektové přípravy začíná pomalu ale jistě přesouvat do fáze realizační. Ať už se jedná o opravu márnice, realizaci dlouho plánovaných inženýrských sítí ke Slavíkům, výše zmíněná parkoviště a další. Stěžejním projektem je nepochybně výstavba nové budovy MŠ, která je ve fázi žádosti o vydání stavebního povolení. Držte nám všichni palce, ať vše dobře dopadne, nejen tyto projekty, ale i všechny ostatní které plánujeme, dotáhneme ke zdárnému výsledku.

S jarem se naplno rozjede i náš kulturní program. Čeká nás opět celá řada akcí, pro dospělé i pro děti. Já i mí kolegové a kolegyně vás na nich moc rádi uvidíme. Přeji všem krásné a pohodové jarní měsíce, bohatou Velikonoční pomlázku a samozřejmě to, co je v životě nejdůležitější, pevné zdraví.

David Cibulka, starosta

Nové informace z místní knihovny

Dnes bych vás chtěla informovat o novinkách v naší knihovně.

Od února naše knihovna již nejezdí na výměnný fond do Rosic, ale byly jsme předány do městské knihovny Ivančice. Zatím jsem tam byla jenom jednou a spokojena jsem velice.

Velká výhoda v Ivančicích je ta, že mají bezbariérový přístup. Pro mě je to velká úleva, že se nemusím s krabicemi plných knih tahat do schodů a ze schodů. Kolegyně jsou velice příjemné, dokonce jsem měla už knihy nachystané. Potom mi je naložila knihovnice na vozík a knihy dovezla až k autu.

To by byla jedna novinka a ta druhá se týká osvětlení v knihovně. Nová světla byla sice již vyměněna na konci loňského roku, ale po čase jsme přišli na to, že by bylo potřeba ještě jedno světlo blíž ke vstupním dveřím. Toto světlo nám do knihovny začátkem roku přidali a tak na všechny knihy už pěkně vidíme.

Přeji vám všem pěkné svátky jara a těším se na vaši návštěvu knihovny.

Knihovnice

Zakřanští oslavenci

V měsíci lednu, únoru a březnu letošního roku oslavili své životní jubileum tito naši spoluobčané:

Borýsek Vincent

Matějová Milada

Vyskočil Vilém

Vaverková Ludmila

Velebová Marie

Srdečně blahopřejeme!

Vítání nových občánků v roce 2024

Máte doma děťátko, které jsme ještě nepřivítali jako občánka Zakřan?

Postupujte takto: na webových stránkách obce v kolonce „Formuláře ke stažení“ si stáhněte a následně vyplňte přihlášku na obřad vítání občánků a souhlas se zpracováním osobních údajů. Ty pak dle pokynů na přihlášce odevzdejte buď osobně, či elektronicky v kanceláři OÚ, nebo v papírové formě vhodte do schránky na budově OÚ.

Na základě podané přihlášky obdržíte pozvánku spolu s přesným termínem obřadu.

Nejbližší slavnost chystáme během měsíce května.

Rekordní tříkrálová sbírka v Zakřanech aneb jak jsme koledovali

Víkend 6. až 7. 1. se stejně, jako na mnoha dalších místech, i v Zakřanech, nesl v duchu tříkrálového koledování.

Náš prvotní plán koledovat v sobotu, přímo na svátek sv. Tří králů nám však překazilo deštivé počasí. Inu, kdo by to byl v lednu řekl...

Naštěstí nedělní den už opanovalo příznivější klima, a tak kolem 10 hod dopolední se začali ze všech koutů rojit malí i větší koledníci a mířili k Obecnímu úřadu.

Po rozdělení všech potřebných pomůcek a nezbytných pokynech se „králové“ sešli u Betléma a v kruhu si podali ruce na znamení, že jsme jeden tým. Po společném fotu se skupinky se svými vedoucími vydali na koledu. A že nás ale bylo! Díky skvělé spolupráci s místní základní školou se nám podařilo oslovit děti z celé obce. Z toho důvodu měla každá z šesti skupinek vyšší počet králů, než tři a také svou hvězdu. Zkrátka celý královský průvod! Ti nejmenší šli i v doprovodu rodičů, což nám vedoucím přišlo velice vhod, hlavně kvůli bezpečnosti, ale taky byla možnost vzájemného seznámení.

V každém domě děti zazpívaly koledu, popřály vše dobré do nového roku. Novinkou bylo rozdávání originálních přáníček, které pro tuto příležitost vyrobili mladí umělci z místní základní školy. A že to byla opravdu zdařilá díla, jste mohli všichni posoudit. Pak už jen nápis K+M+B+2024,

slova rozloučení a samozřejmě nějaký ten peníz do pokladničky. Můžu říct, že na prstech ruky bychom spočítali domy, kde nikdo neotevřel. Někde nás čekali dokonce i s občerstvením, ale hlavně s úsměvem na tváři. O štědrosti vypovídaly nejen plné pokladničky, ale spousta dobrot, o které se děti nakonec spravedlivě rozdělily.

Protože sbírku pomáhám organizovat už několikátý rok, vždy si znovu uvědomím onu větu z Bible: „Kdo dává, dostává...“

Obětuji svůj čas, pohodlí, možná se i ztrapním... Ale odměnou je vzájemná radost a zjištění, že lidé jsou schopni dobra. Rekordní částka 65 190 Kč mluví za vše. Děkujeme!

Petra Grzebiňská

Pestrobarevné velikonoční dílničky

fouknutých vajec, proutků, skleněné drtě a pod. Také bohatá nabídka velikonočních pokrmů sladkých a slaných byla připravena pro návštěvníky a jistě uspokojila většinu gurmánů.

Popovídat si přišli i ti, kteří už na drobné vyrábění vidí hůř a tak si snad všechny generace přišly na své. Těšíme se na další akce, už teď si dovoluujeme vás pozvat na každoroční slet čarodějnic 30. 4. na hřišti u čistíčky.

Petra Velebová

Letos se naše zakřanské SPOZ velikonoční dílničky konaly v neděli 10. 3. 2024 od 14 hodin a už první nedočkaví zájemci nám tūkali před druhou hodinou na dveře.

A měli se na co těšit, byla opět připravena prodejní výstava jarní výzdoby našich obydlí a hrobů, prvosenek, proutěného košíkového zboží pana Brázdy, letos nás posílily kolegyně z Hvozdce s tvorbou z pedigu i tradiční spolupracovnice korálová kouzelnice Evka Sachsová a Suraja Drápelová nechyběly na stanovištích, kde se dětem i dospělým nabízelo vyrábění z papíru, perníku, vy-

Co se dozvím, když zadám do internetového vyhledávače slovo Zakřany?

Před dvěma roky v jarním vydání zpravodaje jsem se vám snažil dát tipy na pohled na Zakřany seshora aniž byste museli odlepit od země. Nyní bych vás chtěl navést na možnosti objevení informací o Zakřanech na internetu.

Při zadání slova Zakřany do internetového vyhledávače se jako první objeví Úvodní strana obecních stránek

<https://zakrany.cz/>

Na úvodní straně najdete informace z Úřední desky, aktuality a kontakty. Jedním klikem se dostanete na webové stránky ZŠ a MŠ, Sokola, Klubu mažorettek, Hasičů, SPOZu, IDOSu a dalších. Pokud se proklikáte dál, tak najdete základní informace o kontaktech a složení zastupitelstva a výborů. Také tam najdete zápisy z veřejných zasedání zastupitelstva a hlášení obecního rozhlasu.

Hlášení jsou publikována souběžně i na mobilním rozhlasu (jak do aplikace, tak do mailu) a facebookovém profilu - <https://www.facebook.com/profile.php?id=100070005855709>.

Při dalším prohledávání webových stránek obce v části ÚŘAD A SAMOSPRÁVA ještě najdete Formuláře ke stažení, vyhlášky a směrnice a také územní plán obce.

V části DĚNÍ V OBCI najdete plán akcí něco málo faktů o obci a její historii. Jsou tam i spolky, služby a firmy v obci (rádi vám vaši firmu a informace o ní přidáme). Jednotlivá čísla zpravodaje tam najdete od roku 2011 a kroniku od 1970 do 1973.

Ne příliš obsáhlá zmínka o Zakřanech je v internetové encyklopedii Wikipedia. Tam je možno z vlastní iniciativy informace přidávat:

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Zakřany>.

Pak už narazíte na webové stránky MŠ a ZŠ Zakřany -

<https://www.zszakrany.cz/>.

Což ocení především rodiče dětí.

Příznivci fotbalu si mohou najít termíny a výsledky zápasů (a nejen ty) na webových stránkách zakřanského Sokolu:

<https://www.sokolzakrany.cz/>

Internetové stránky Klubu mažorettek Zakřany

<https://mazoretkyzakrany.websnadno.cz>

poskytují také nemálo informací o svých tuzemských i mezinárodních úspěších.

Firemní odkazy zastupují stránky Restaurace Sokolovna -

<http://www.sokolovna.eu/>.

Tam najdete jídelní lístky a pozvánky na akce.

Otevřením odkazu

<https://www.drevozakrany.cz/>

- firmy Palivové dřevo Pavel Pelech se už prohlížením nabídky můžete zahřát. Na dalších stránkách neopustíte dřevo a výrobky z něj na stránkách Pily Zakřany -

<https://www.pilazakrany.cz/>.

Ani nástupce bývalého JZD společnost AZOS -

<https://azoszakrany.cz/>

na seznamu vyhledaných firem nechybí. Další informace o firmách v Zakřanech najdete na stránkách Kurzy.cz -

<https://www.kurzy.cz/obec/zakrany/>.

Další odkazy jsou povětšinou z realitních kanceláří o prodeji či pronájmu pozemků a nemovitostí v obci a jejím katastru.

Zajímavé odkazy najdete, pokud v prohlížeči zvolíte filtr Zprávy. Narazíte na nedávnou nepříjemnost, která potkala naše fotbalisty. Vandal zničil hřiště zřejmě pomocí dronu s laserem a na trávníku vytvořil trojčipé hvězdy (vydáno 15. září 2023 – iDNES.cz) -

https://www.idnes.cz/brno/zpravy/zakrany-brnensko-skoda-fotbalove-hriste-obrazce-trojcipa-hvezda.A230915_101959_brno-zpravy_azu

Zdroj: internetové stránky Policie ČR

I dlouholetý evergrýn našich vánoc Živý betlém na internetu zabodoval Třícítka účinkujících se zapojila do živého betléma v Zakřanech (vydáno 25.12.2021 – iDNES.cz) -

Třícítka účinkujících se zapojila do živého betléma v Zakřanech

Aktualizace: 25.12.2021 19:21 Vydáno: 25.12.2021, 19:21

Živý interaktivní betlém mohli lidé spatřit 25. prosince 2021 v Zakřanech na Brněnsku. Děti si tam mohly zapůjčit kostýmy pro malé pastýře a andělky a zažít atmosféru Vánoc u Ježíška s Ježíškem a jeho rodinou. ČTK/UNIČ Patrik

Koupit foto

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/tricitka-ucinkujicich-se-zapojila-do-ziveho-betlema-v-zakranech/2137536>

Úspěchy našich mažoretek se na internetu objevují několikrát. Úspěch mažoretek ze Zakřan na Rosicku. Z mistrovství světa si přivezly několik medailí (vyšlo 31.8.2023 -

iDNES.cz

zpravy.idnes.cz

Chlapi jako mažoretky. Smíšený tým ze Zakřan u Brna sklízí medaile

6. ledna 2020 14:30

V mažoretkovém týmu ze Zakřan u Brna kromě žen trenují i tři urodilí čtyřlístníci. Treninky bývají výzvě a se svými vystoupeními mají úspěchy dokonce na světových soutěžích.

0:02 / 0:30 720p

Tři mužské a mužské v světě (1:03:01) video [iDNES.cz](#)

Když se řekne mažoretky, každý si představí mladou pochodující dleku v kozačkách, s lodičkou ve vlasech a hůlkou, která v jejich rukou láká všemi směry. V Zakřanech u Brna ale stává tuto představu na hlavu.

Do smíšeného mažoretkového týmu totiž patří i tři urodilí čtyřlístníci. A není to žádná jednorázová rocese. Mažoretáci se svými kolegyněmi pravidelně trénují, soutěží, a dokonce patří mezi nejlepší na světě.

Region Ivančicko) -

<https://1url.cz/quxXI>

a Chlapi jako mažoretky. Smíšený tým ze Zakřan u Brna sklízí medaile (vyšlo 6. ledna 2020 – iDNES) -

https://www.idnes.cz/brno/zpravy/mazoretky-tym-muzi-zakrany-u-brna.A200104_524547_brno-zpravy_mos1

Pokud budete hledat nějaké video spojené se Zakřany na YouTube, tak nejčastěji narazíte opět na videa o našich mažoretkách, ale i hasičích.

Zajímavým videem je Vyhlídkový let balonem od brněnské přehrady do Zakřan. Jistě je možné na internetu najít i jiné další zajímavé stopy Zakřan.

Přeji vám hodně štěstí při jejich odhalování. A pokud na něco zajímavého narazíte, tak se námi o své objevy podělte na mailu zpravodaj@zakrany.cz.

YouTube

Vyhlídkový let balonem od brněnské přehrady do Zakřan

Kamarádka ze spolku zahrádkářů mě požádala, zda bych nepřispěla krátkým povídáním na některé z témat zahradničení, třeba na téma pěstování rajčat, o nichž ví, že jsou mým koníčkem. Jak všichni dobře víme, zahradničení nás musí bavit. Ať už se jedná o malý kousek zahrádky, obří sad nebo i pár květináčů a truhlíků za oknem. I když se to nezdá, tak za všemi činnostmi kolem zahrádek je veliké úsilí jejich zahradnic a zahradníků. Kdo je zkušený pěstitel, tak jistě ví, kolik práce a starostí skrývá vypěstování jakékoliv zeleniny či ovoce, ať už ze semínek nebo koupených či obdarovovaných sazeniček. A o tom tedy pár slov, hlavně o těch rajčatech. Ty jsou mému srdci nejbližší a nebráním se experimentům.

V době, kdy píši tyto řádky, je nadcházející zahrádkářská sezóna ještě ukolébána zimním spánkem. Avšak její čas se pomalu a tiše blíží. S netrpělivostí probírám a třídím semínka. A opět vyměňuji a nakupuji novinky. Občas si schovám i semínka z rajčat, která koupíme v obchodě, ale k nim mám postoj více rezervovaný. Momentálně moje skromná sbírka obsahuje cca 150 odrůd této zeleniny. A výměny semínek neustále pokračují. Zajisté nepěstují úplně všechny druhy každý rok. Tak jako ve všem, i zde probíhá selekce. Nejenom na bázi chuťového zážitku, ale i dle kondice rostliny samotné, zda je více náchylná k různým chorobám, které provází pěstování rajčat. Avšak mohu říci, že těch vyselektovaných je málo.

Vím, že mnozí můžou říct, že je rajče jako rajče. A že se jen sní nebo se z něj udělá kečup, lečo atd. Ano, beru, ale... Mě to prostě baví a oceňuji různorodost, která může být i v tak nepodstatné věci, jako je odrůda rajčat. I samotní producenti osiva nabízí škálu různých druhů rajčat. Můžeme se na to podívat z různých hledisek. Tak například třídění na

klasická tyčková (př. Sláva Porýní), keříková (Šejk, Pavlína), polokeříčková (Pudovik), převislá (Tom Red), balkonová (Vilma) a zakrslá rajčata (kterým se bude dařit i v květináči nebo truhlíku, např. Balkan Tiger). Dále je můžeme dělit podle velikosti plodů. Zde je nabídka od opravdu drobných plodů – divoká rajčata (divoké Havajské), přes koktejlová (Bejbino), klasická kulatá (Uragan, Tornado) až po obry, kteří mohou vážit i více než 500 g (Brutus, Homestead). A také se můžeme bavit o paletě tvarů – kulaté (Orion's Belt), protáhlé (Banánové), šiškovité (Niagara), hruškovité (Perun), zploštělé (Mlle Fories), žebnaté (Cotele de Valence). A v neposlední řadě nesmíme zapomenout na jejich zbarvení. Začneme u základní červené barvy, která se může na záhoně vybarvit do různých odstínů. Pokračujme k odstínům žluté (Yellowstone), oranžové (Lava Flow), bílé (je to hodně světležlutá, např. White Beauty), dokonce zelené (a ano, zelená je v plné zralosti např. Green Tiger, Blood Moon). Určitě nesmíme zapomenout na odstíny čokoládové, jak většinou již napovídá jejich název (Chocolate Bunny, Chocolate Strippes...) A poslední do party musíme zmínit indigo odrůdy, což jsou rajčata s temně fialovým plodem. Opravdu jsou až skoro strašidelné a musíme je nechat plně vyžrát, což nám napoví spodní strana plodu, která se vybarví do červena (Black Cherry) nebo do žluta (Ananas Blau). Ke všem těmto barvám můžete přidat jemné pruhování (tzv. stripped odrůdy) a máte na zahradě nepřeborné množství krásných plodů. Nesmíme opomenout také rozdělení dle vegetační doby - velmi raná (Latah – můžeme sklízet již 50 dní po výsadbě, Stupické a další), raná, poloraná, střední, polopozdní, pozdní a velmi pozdní (u kterých je to až 130 dní, např. Giganto). Pavla Macholánová

- pokračování v příštím čísle zpravodaje -

SPOZ a OÚ Zakřany srdečně zvou na

TRADIČNÍ PÁLENÍ ČARODĚJNIC

30. 4. 2024 od 17:30 u tenisového kurtu

program pro děti:

- soutěže o ceny
- možnost získání "řidičáku na koptě"
- odměna za hostým čarodějnic a čarodějů

program pro dospělé:

- pařba a upálení od 19:30

Zakřanský masopust 2024 se vydařil

Přestože patří únor k zimním měsícům, jsou některé jeho dny prvními vlaštovkami nesoucími jaro. V případě toho letošního nešlo o vlaštovky, ale spíše o přilet hejna čápů. Teploty dosahovaly nadprůměrných hodnot snad během všech 29 dnů. To nejspíš nepotěšilo milovníky sněhu, ale v souvislosti s konáním masopustu, který se v Zakřanech uskutečnil 10. dne v měsíci, lze hovořit o počasí na míru.

Oslavy, nesoucí náladu blížícího se konce zimy, bychom si užili i při nižších teplotách, ale sluneční paprsky, které přestaly být vidět až v průběhu odpoledne, se hodily.

Masopustní průvod vyrazil od obecního úřadu ve 13

hodin a obcí jsme v maskách procházeli tentokrát až do 17. hodiny. Od pana starosty, jenž akci krátkým proslowem zahájil, jsme dostali jasný úkol – být vidět a především slyšet. Za účasti velkého množství občanů ve zdařilých kostýmech jsme vše zodpovědně splnili a na spoustě zastávek se občerstvili. Nemalé poděkování tak patří všem sousedům, kteří se zasloužili o to, že jsme na naší cestě vesnicí nestrádali. Průvod procházející Horkou, Kříby, Drahami, dále hlavní silnicí, 1. kopcem, Zálesím a Novými domky zpět na náves doprovázel zvuk harmoniky. Když jsme dorazili v dobrém rozmaru zpět před obecní úřad, přišlo na řadu tradiční házení basy do rybníka. Přednesením slavnostního proslovu ji do vodní říše vyprovodil pan zastupitel Jaroslav Bohatý.

Zábava v sále oproti minulému roku nezačala hned po ukončení průvodu, ale konala se až od 20:00. K poslechu a k tanci nám na kytaru a harmoniku po celý večer hrál pan Pavel Vintrlík, který hudbou zpříjemnil již říjnovou oslavu Dne seniorů. Zajištěno bylo také občerstvení, především kapalného druhu. Za kapalné by se dalo označit i počasí následujícího rána. Začalo být velice deštivo, a přestože bubnování kapek o parapet okna nebo střechu verandy působí po nevšedním společenském zážitku zvláště zklidňujícím dojmem, je dobré si říct, že letos připadly masopustní aktivity na příhodné datum a celý den se pěkně vydařil.

Michal Smutný (kronikář)

V prvním letošním zpravodaji se s vámi naši pátáci podělí o akce, které prožili na naší škole.

Rodilý mluvčí

Rodilý mluvčí je člověk, který se narodil v Anglii, Americe... Přijeli k nám již tito rodilí mluvčí: Tino, Sarah, Jack, Fatmah. Děláme s nimi různé aktivity. Např. se rozdělíme do dvou skupin, kde soutěžíme mezi sebou, pracujeme s interaktivní tabulí a plníme různé kvízy.

Tento školní rok k nám rodilý mluvčí přijede celkem 8x: 29. 9., 24. 11. 2023, 18. 1., 26. 1., 22. 3., 26. 4., 31. 5., 21. 6. 2024.

Naše škola dostala dokonce v loňském roce CERTIFIKÁT za absolvování angličtiny zážitkovou formou se zahraničním lektorem. Doufáme, že tento certifikát dostaneme znovu. Vše probíhá pouze v anglickém jazyce. Někdy rodilý mluvčí samozřejmě promluví česky, ale většinou mluví anglicky. Některým slovům nerozumíme, ale musíme si poradit. Každá třída (2. – 5. ročník) má rodilého mluvčího jednu vyučovací hodinu. My pátáci máme nejraději Tina. Když k nám přijede nějaký rodilý mluvčí, tak máme radost.

Napsaly: Emma Benešová, Adriana Ondráčková,
Natálie Večeřová, Tereza Velebová

Anglické divadlo

Dne 11. 3. 2024 jsme měli ve škole anglické divadlo THE COOKING SHOW. Přijel k nám pán, který kouzlil a byl

vtipný. Jmenoval se Schelie Nielsen. Na divadlo, které probíhalo od 9.00 do 10.15, přišla 2., 3., 4. a 5. třída. Pán nás učil i nějaká nová anglická slova. Někdy potřeboval pomocníka, taky tančil a hodně dobře také zpíval. Udělal např. dort, co voněl jako kakao, ale nebyl uvařený. Všem se to moc líbilo, i když celé divadlo bylo v angličtině.

Napsali: Mikuláš Dominik, Gia Bao Phan Vu, Erik Štauder

Škola v přírodě

Poslední škola v přírodě byla minulý rok. Jeli jsme do areálu rekreačního střediska Drak v Křižanově a se školou tam letos pojedeme znovu od pondělí 20. května do pátku 24. května 2024. Téměř všechny děti a paní učitelky se už těší. Denně se budeme učit 3 hodiny. Téma školy v přírodě se vždy určuje na začátku po příjezdu a do té doby je tajné. Odpoledne a večer děláme různé aktivity, např. vyrábíme různé náramky, lodě, hrajeme různé hry a jeden večer máme táborák se stezkou odvahy. Po stezce odvahy jdeme spát. V pátek po obědě jedeme autobusem zpět ke škole, a tam si nás vyzvednou rodiče.

Napsali: Radek Kameníček, Viktor Veverka

Přípravy na vítání jara

Letos stejně jako každý rok se koná vítání jara. 4. a 5. třída má momentálně nacvičené 4 písničky a 3 básničky. Umíme básničky Sedmikráska, Tráva a Stromeček a písničky Březne, březne, Jaro vítěj nám, Jaro už je tu a Uličníci, vrabčáci. K přípravám na vítání jara také patří malování a stříhání klíčů. Pátáci vyrábí tradičně Moranu z látek, dřeva, papíru a vaty, kterou vhodí do vody. 21. 3. vyjde průvod od Základní školy i Mateřské školy Zakřany a v 16.00 začne vystoupení před Obecním úřadem v Zakřanech.

Můžete se těšit na vystoupení 5. třídy, která zahraje na flétnu, ale také na vystoupení mateřské školy a ostatních tříd základní školy. Co mají nachystané ostatní třídy, pro vás zůstává tajemstvím. Jestli toto tajemství chcete rozluštit, určitě přijďte na vítání jara. Moc rádi vás tam uvidíme.

Napsaly: Karolína Hájková, Natálie Kubová,
Beáta Prokešová

Začátkem prosince nás jako každoročně navštívil Mikuláš, Čert a Anděl. Všechny děti jim řekly básničku a zaspívaly písničku. Nikdo neodešel s prázdnou, každý dostal sladký balíček.

V půlce prosince se děti dočkaly prvního sněhu, který využily ke stavbě sněhuláka a koulování na školní zahradě.

Před Vánoci jsme ve školce zhlédli pěkné divadelní představení s názvem „Vánoční pohádka“, kterou nám zahrála

herečka S. Riedlová. Ani letos nechyběla ve školce vánoční besídka pro rodiče, kde děti vystoupily s pásmem básní, písní a s pohádkou „Jak uvařit Vánoce“. Po vystoupení pak děti předaly rodičům dárečky, které samy vytvořily. Nevynechali jsme ani dopolední besídku pro děti, kde jsme si zaspívali koledy a rozbalili nové hračky a hry.

I v letošním školním roce jezdí nejstarší děti do plavání, které se koná v Nové Vsi. Zahájili jsme je 12.1.2024 a děti čeká 10 lekcí, které proběhnou každý pátek pod vedením instruktorů.

Děti mají rády pohádky a tak jsme si téma o nich ve školce užili. Z domu si děti přinesly oblíbené knihy, o kterých nám vyprávěly. Společně jsme si vyrobili záložky, které si pak každý spolu se svou knihou odnesl domů.

V březnu jsme už stihli navštívit divadelní představení ve Zbýšově s názvem „Jak bylo, když nebylo“. Dále nás ve školce tento měsíc čeká jarní focení, vítání jara u OÚ v Zakřanech a na Velikonoce koledování po vsi, které se stalo naší tradicí.

Přejeme pohodové jarní dny a Veselé Velikonoce!

děti a zaměstnanci MŠ Zakřany

Zpráva o činnosti mladých hasičů v Zakřanech

Letošní sezóna nám ještě nezačala. Činnost našeho kroužku mladých hasičů zahájíme jako každý rok první dubnovou středou. A protože nás čeká hned 27. dubna první obvodní kolo, máme naplánované jednodenní

soustředění, kde bychom chtěli trénovat především útoky s vodou. Toto soustředění nám umožní uskutečnit místní TJ Sokol na fotbalovém hřišti, za což bych jim chtěla jménem hasičů velice poděkovat.

A na závěr bych se ještě chtěla zmínit o vědomostní soutěži Soptík, konané 25. listopadu minulého roku na Zastávce. Závodů se zúčastnilo celkem 192 dětí. Každý závodník musel zvládnout hned několik disciplín. Jde o prokázání vědomostí z oblasti požární ochrany, znalost grafických značek, Morseovy abecedy, také test z pravidel silničního provozu, ze zdravotvědy a ochrany životního prostředí. Nechyběla ani uzlová štafeta, rozvinutí hadice na cíl a šplh na laně. Od nás ze Zakřan se zúčastnilo soutěže 8 dětí a Matěj Adamec skončil na krásném 3. místě. Dařilo se i ostatním, kteří se všichni umístili v lepší polovině.

Za hasičský sbor Zakřany Andrea Valková

Mažoretky zvou na kvalifikaci

Zakřanské mažoretky mají za sebou úspěšný ples a zároveň všechny zvou na kvalifikační soutěž, v neděli 21. 4. v Ivančicích.

Masarykova studánka, kamenný lev a muzeum

Vydejte se na výlet směrem do Zastávky u Brna, k Masarykově studánce. Například podzimní i jarní barevné stromy mají určitě své kouzlo. Přibližme si historii studánky: u pramínku křišťálově čisté vody se při své návštěvě regionu 13. června 1928 zastavil a zdejší vody napil Tomáš Garrigue Masaryk.

O rok později na připomínku této události studánku upravila Rosická báňská společnost. Kromě TGM je tu též reliéf obličeje tehdejšího amerického prezidenta Woodrowa Wilsona, za jehož působení ve funkci uznala americká vláda právo na sebeurčení Čechoslováků. Tím došlo vlastně k zániku Rakouska-Uherska a byl umožněn vznik samostatné republiky Čechů a Slováků. Společnost oběma osobnostem takto děkovala.

Studánku opravili v roce 2009 členové Vlastivědného spolku Rosicko-Oslavanska. Rekonstrukci studánky finančně podpořila i obec Zakřany. Jedná se o unikátní stavbu, která nemá ani na území bývalého Československa obdobu.

Studánka na tomto místě existovala už před její úpravou ve 20. letech. Znali ji už horníci a dělníci v 19. století, kteří z okolních obcí chodili do Zastávky za prací do černouhelných dolů a železáren. Studánka je ale pravděpodobně daleko starší. Leží totiž u důležité středověké obchodní cesty, která po staletí spojovala Brno s Třebíčí a jejíž trasa se prakticky vůbec nezměnila. Rozhodnutí upravit studánku do dnešní podoby souvisí až s návštěvou T. G. Masaryka obce Zastávka dne 13.6.1928. Říká se, že se Masaryk u studánky zastavil, když kolem projížděl do Vysokých Popovic.

Na jeho památku pak Rosická báňská společnost nechala pramen v letech 1928-29 upravit a vystavěla kamennou stavbu v kubistickém duchu s reliéfy prezidentů Masaryka a Wilsona.

Na studánce měla být podle pamětníků také plastika znázorňující ruce v okovech trhající řetězy, která symbolizovala osvobození československého národa z područí

rakouské monarchie. Během II. světové války byla však studánka zničena. První rekonstrukce po válce proběhla pravděpodobně až v září roku 1949 pod hlavičkou Československého svazu mládeže.

V 80. letech o studánku pečovali členové Českého svazu ochránců přírody. Poslední úprava okolí studánky proběhla kolem roku 1993. Zrekonstruovanou studánku v den státního svátku vzniku Československé republiky 28. října 2009 odhalil syn Masarykova osobního archiváře, evangelický farář a disident Jan Šimsa a generální konzul USA David Beam.

Na oslavách státního svátku a odhalení studánky se podílelo Gymnázium T. G. Masaryka v Zastávce a několik skautských středisek Junáka.

Masarykova studánka má velmi dobrou vodu a její pramen údajně nikdy nevyschl. V 70. a 80. letech byla studánka vyhledávaným zdrojem pitné vody pro kojenec.

Zastávecký kamenný lev: Vyskládané kameny do tvaru dvouocasého lva, symbolu české státnosti, tvoří reliéf. Nejlépe je ho možné vidět z vlaku, ale stojí za to si k němu i vyšlápnout malý kopeček.

Legenda praví, že nabílené kameny do svahu naskládal pan Josef Šotek ze Sudic, který pracoval u dráhy jako pochůzkař a hlídal blízký most. Udělal to před druhou světovou válkou jako vlastenecké gesto a i během nacistického teroru jej sem chodíval přetírat.

Teď jej s barvou chodí renovovat pan Václav Čiháček z Četnické stanice/minimuzea ve Zbýšově u Brna. Minimuzeum se nachází v Městském kulturním centru (Jiráskova 540), kde má pan Čiháček pronajatou místnost. Po domluvě je možné četnickou stanicí navštívit. Moc lidí o muzeu neví, ale za návštěvu určitě stojí.

Od návštěvníků miniaturní četnické stanice (jedná se o repliku kanceláře velitele četnické stanice z let 1928 až 1938), si nevezme ani korunu. A peníze nechce ani od lidí, které potkává na akcích v regionu.

Pan Čiháček chce prostě dělat lidem radost. Možná jste ho někde potkali v uniformě, nebo třeba jak hraje na flašinet. Přestože jeho hlavní zálibou a životní vášní je

Pokračování na straně 19

Zdravím fanoušky zakřanského fotbalu! Protože již 24.3. začíná jarní část sezóny domácím zápasem s Lažánkami, připomenu, jak si vedlo naše mužstvo na podzim a v průběhu zimní přípravy. V podzimní části sezóny se Zakřany se čtyřmi výhrami a devíti prohrami umístily na 11. místě ze čtrnácti týmů se skóre 24:41. Nejlepším naším střelcem je Petr Šrámek ml. s 11 brankami. V zimě se tradičně využívala pro páteční tréninky zakřanská tělocvična.

Během února a března se odehrály 4 přípravné zápasy. Zakřany – Zbraslav 1:5 (UT Ivančice), Zakřany – Židlochovice 0:5 (UT Ivančice), Zakřany – Babice u Rosic 11:0 (UT Ivančice), Zakřany – Příbram 7:2 (v Příbrami).

Jako nové posily budou u nás na jaře působit nestárnoucí Radek Roszicska a Marek Schmid, kteří přišli ze Zbýšova. Z Oslavan se vrací Jan Šebesta. Do Zbýšova odešel Libor Moos.

Začátkem března proběhla na hřišti tradiční brigáda po zimě. Mimo přípravy buňky pro občerstvení, kabin a hřiště na sezónu jsme začali pracovat na projektu malého dětského hřiště a krátké naučné stezky v lese vedle tribuny. Celá akce je realizovaná ve spolupráci s obcí Zakřany a financována z dotačního programu. V neděli 2. 6., bychom rádi zorganizovali na našem hřišti dětský den.

Za podporu klubu děkujeme všem sponzorům, zejména

obci Zakřany. Všem fanouškům děkujeme za přízeň a těšíme se nejen na domácích zápasech na Výseku.

TJ Sokol Zakřany, spolek
Ondřej Kožíšek

KLUB	Z	V	R	P	SKÓRE	B
1. V. Popovice	13	11	1	1	49:16	34
2. Řičany	13	9	1	3	40:13	28
3. Chudčice	13	9	0	4	37:24	27
4. Deblín	13	7	4	2	21:16	25
5. Mělčany	13	7	1	5	33:44	22
6. Popůvky	13	7	0	6	43:33	21
7. Lažánky	13	6	3	4	30:29	21
8. M. Bránice	13	5	4	4	34:21	19
9. Radostice	13	4	2	7	29:31	14
10. Drásov	13	4	2	7	23:42	14
11. Zakřany	13	4	0	9	24:41	12
12. Medlov	13	3	1	9	14:42	10
13. Opatovice	13	2	2	9	30:43	8
14. Ořechov B	13	2	1	10	22:34	7

**VYHLÁŠENÍ SBĚRU TEXTILU
PRO DIAKONII BROUMOV**

SBÍRKA SE USKUTEČNÍ:

dne: 5.4. 16-18 hod
čas: 6.4. 9-11 hod
místo: sál OÚ Zakřany

**SEZNAM VĚCÍ, KTERÝMI MŮŽETE
PŘÍSPĚT DO SBÍRKY:**

- Veškeré letní a zimní oblečení (dámské, pánské, dětské)
- Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony
- Látky (minimálně 1m², prosíme, nedávejte nám odřezky a zbytky látek)
- Pérové přikrývky, polštáře a deky, peří
- Obuv - nepoškozovaná a v párech (svázaných gumickou)
- Menší elektrospotřebiče i poškozené
- Hygienické potřeby, drogistické zboží
- Časopisy, noviny, knihy

**PROSÍME VŠE ZABALENÉ
V IGELITOVÝCH OBALECH.**

VÁŽENÍ DÁRCI,

prosíme, aby vše, co darujete, bylo funkční. To znamená především funkční zipy u bund, mikin a ostatních oděvů, funkční zipy a kolečka u kufřů, tašek a batohů. Nefunkční zapínání nejsme schopni opravit. **Děkujeme!**

**VĚCI, KTERÉ VZÍT
NEMŮŽEME:**

- ledničky, televize, počítače, matrace, koberec - z ekologických materiálů
- nábytek
- znečištěný a vlhký textil
- nádobí
- hračky, kočárky, autosedačky
- lyže, brusle

VÍCE NA

www.diakoniebroumov.cz
www.facebook.com/broumovdiakonie
Tel.: 491 524 342, 739 999 112,
603 287 387

Prosíme, podpořte vyhlášenou veřejnou sbírku na číslu účtu:

50016-1302698349/0800

UKLIĎME ČESKO

**UKLIĎME
ZAKŘANY**

13. dubna
2024

ZVEME MALÉ I VELKÉ, STARÉ I MLADÉ, RODINY S DĚTMI, ČLENY SPOLKŮ, ZKRÁTKA VŠECHNY, KTERÝM NENÍ LHOSŤEJNĚ, V JAKÉM PROSTŘEDÍ ŽIJEME, NA VELKÝ **SPOLEČNÝ UKLID OBCE.**

SRAZ V 9 HOD PŘED OÚ. RUKAVICE A PYTLÉ NA ODPADKY DOSTANE KAŽDÝ PŘÍCHOZÍ NA MÍSTĚ SRAZU. POTÉ VYRAZÍME DO ULIC A OKOLÍ OBCE.

KONEC CELÉ AKCE PLÁNUJEME **KOLEM 13 HOD.** NA HRŠTÍ U ČOV. TAM BUDE PRO VŠECHNY „UKLIĎEČE“ PŘIPRAVENÝ VYBORNÝ GULÁŠ A ŠPEKAČKY, PRO DĚTI NAVÍC DIPLOM A SLADKÁ ODMĚNA.

V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNIVHO POČASÍ SE AKCE PŘESOUVÁ NA JINÝ TERMÍN, KTERÝ UPŘESNÍME. TĚŠÍME SE NA VŠECHNY!

PARTNEŘI

GRAFIKA: REDLIGHT COMICS

Z činnosti kronikáře (aneb dopišme dějiny)

Nedávno jsem ve zpravodaji zmínil, že všichni společně tvoříme příběh naší vesnice a kronikář je pouze zapisovatel. Svými slovy jsem tehdy chtěl vyjádřit především důležitost společenských aktivit a tradic, setkávání a rozvoje obce v současnosti i budoucnosti. Dnes věty o psaní příběhu použiji v jiném smyslu, a to v rámci ohlédnutí do minulosti.

Konec loňského roku a začátek letošního přinesly v souvislosti s kronikářskou činností v Zakřanech mnoho nového.

Spoustu informací a nápadů bylo možné získat na prosincovém školení o vedení kronik vesnic a měst, v lednu jsem pro naši obec dokončil pracovní verzi zápisu za rok 2023 a nyní vše postupně přepisuji ručně do nově založené knihy. Dostala se ke mně ale i původní kronika a kvůli ní se na vás

nyní obracím. Tato kniha je z poloviny popsaná a zachycuje období let 1994-2000. Potom se v ní čas zastavil a příspěvky z roků 2001-2022 zcela schází. Přestože mě velmi zajímají události, které se staly třeba o století dříve, dal jsem si v rámci svého kronikářského působení za cíl co nejspěšněji zaznamenávat přítomnost, ale také doplnit co nejvíce informací z období, jež bylo v Zakřanech psáno „neviditelnou tužkou.“ Je to zaprvé povinností nového kronikáře a zadruhé by byla škoda a chyba, kdyby ti, co přijdou jednou po nás, nenašli zapsané tyto neméně důležité časy.

Posledním příslušníkem mé rodiny, který v naší vesnici trvale žil, byl pradědeček Cyril Turek. Zemřel v roce 1981 a tím na téměř čtyřicet let zamknul dveře domu, v němž od roku 2020 hospodařím. Z rodiny mi tak žádné informace o zdejší dění po čátku 21. století nikdo nesdělí. Velikou

pomocí budou dostupné zpravodaje z let 2011-2022, nicméně doplnění roků 2001-2011 bude tak trochu bloužení lesem v husté mlze (což je činnost velmi pěkná, ale ještě hezčí může být po boku druhých). Proto již teď děkuji všem, jež si vzpomenu na jakoukoliv zakřanskou událost, mimořádnost nebo maličkost, kterou bychom mohli společně zaznamenat a přiřadit alespoň ke konkrétnímu roku, zcela ideálně pak i k měsíci. Můžete ji sdělit mně, anebo komukoliv ze zastupitelů, vzkázat po sousedech, případně zaslat do redakce zpravodaje.

Člověk má být skromný, ale zase nechť vždy jen úplně málo – a já jsem přesvědčen, že i když vše potrvá a výsledky nebudou vidět hned, stojí za to chtít postupně dopsat více než jenom nutné minimum v podobě obecních příjmů a výdajů, jak praví zákon o kronikách.

Michal Smutný (kronikář)

Abyste nemuseli topit kořata

Ne, nejedná se o reklamu na otop. Jak by se podle nadpisu mohlo zdát. Vždyť už je konec topné sezony.

Čas od času se v příhodí, že zjistíte, že vaše kočka je březí a budete mít přírůstek do domácnosti a další kořata mít neplánujete nebo najdete někde opuštěnou kočku a chcete si ji nechat.

Pro tyto případy naše obec v loňském roce poskytla finanční dar na kastrace koček občanů Zakřan u společnosti KasProCats - kastrační program, z.s., Velká Bíteš. Tato částka nebyla vyčerpána a je k dispozici i v letošním roce.

Pokud budete potřebovat vykastrovat kočku, tak se obraťte na tyto kontakty :

KasProCats - kastrační program, z.s.

Za Potokem 49

595 01 Velká Bíteš

tel. 776 192 783

e-mail: info@kasprocats.cz

web : www.kasprocats.cz

Tématu kastrace koček byl věnován článek ve zpravodaji 02/2023.

KasPro

Kastrace jsou IN!

A díky našemu programu téměř **ZDARMA**

Věděli jste, že...

1. Dnes můžete kočku vykastrovat za pomoci kastračního programu? **Nikdy to nebylo snazší!**
2. Kastraci zjednodušíte život kočce i sobě? **Povíme vám jak.**
3. Topením nebo jiným usmrcením kořat a koček se dopouštíte trestného činu? Stejně tak, víte-li o tom a nehlásíte to? **Lhostejnost je přežití!**

Náš program můžete podpořit také finančně nebo se stát naším partnerem.

Kastrace | Osvěta | Konzultace | Databáze veterinářů

Naučte naše značky, kde najdete veškeré informace www.kasprocats.cz

Sociální služby ve Zbýšově i pro obyvatele v Zakřanech

Město Zbýšov se rozhodlo zjistit poptávku na poskytování sociálních služeb jak ve Zbýšově, tak v okolních obcích. To by mohla být příležitost i pro vás - obyvatele Zakřan, kteří by tuto službu mohli mít tak řečeno „na dosah ruky“. V našem případě „přes Rovina“.

V KTERÝCH SITUACÍCH MŮŽETE VY NEBO VAŠI BLÍZCÍ POTŘEBOVAT SOCIÁLNÍ SLUŽBU?

- vysoký věk
- úraz, zdravotní postižení
- vážná nemoc

Řešíte péči o osobu se sníženou soběstačností z důvodů věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby? Pak vám tato služba nabízí ve vymezeném čase v domácnostech osob vyjmenované úkony. **Pečovatelky navštěvují osoby u vás doma a dle potřeby pomůže i s nezákladnějšími potřebami.**

Vám odpadnou starosti, do jakého zařízení člena rodiny umístit, jak daleko za ním pojedete, zda to rodinný rozpočet utáhne. Díky této službě **mohou vaši blízcí zůstat doma** a vy nemusíte řešit dilema, zda **to zvládnete**.

Aby se adekvátně posoudila potřeba těchto služeb, potřebujeme vaši spolupráci: vyplňte prosím stručný dotazník (papírově nebo online). Na základě získaných dat je možné jednat s orgány Jihomoravského kraje, který o zařazení do sítě rozhoduje.

CO JE POTŘEBA TEĎ UDĚLAT?

1. **Opatřete si dotazník**
  - a) papírová verze je ve Zpravodaji nebo na sběrných místech,
  - b) digitální verze je na adrese: <https://forms.office.com/e/17kFpwpDVk> nebo využijte QR kód →
2. **Vyplňte ho**
budete potřebovat 5-10 min.
digitální verzi rovnou odešlete
3. **Papírovou verzi odevzdejte**
do **22. dubna 2024** na Obecní úřad

Pokud potřebujete více informací, máte podnět nebo se chcete do tohoto projektu jakkoli zapojit, napište nám na zbysovprolidi@gmail.com.

O zakřanském kováři: panu Ludvíku Tichém

V minulém Zakřanském zpravodaji jste si mohli přečíst o kovárně, která dříve stávala v ulici Na Drahách. Velmi si vážím vašeho zájmu sdílet vzpomínky, jež k naší vesnici neodmyslitelně patří. Děkuji všem, kteří jste po přečtení zmíněného článku na pana kováře zavzpomínali a něco mi o něm pověděli, ať už osobně, anebo jste mi informace vzkázali prostřednictvím sousedů a přátel. Mnoho zajímavostí se díky vám navíc podařilo zjistit i přímo od jeho potomků. Nemusíme tak vyprávění nechat usnout a můžeme pana Ludvíka Tichého, který svou zručností a ochotou dlouhá léta pomáhal ostatním lidem a jehož jméno naší vesnici i po půlstoletí stále zní, nyní pomyslně přivítat znovu mezi námi.

Pan Tichý se narodil 19. 8. 1891 v Kuroslepech, kde se vyučil kovářskému řemeslu. Zakřanskou kovárnu si pronajal a později koupil od pana Boka v roce 1921 spolu s domem č. p. 22. Do naší vesnice se ze zmíněných Kuroslep přestěhoval se svojí manželkou a s maminkou. Ve své dílně pomáhal místním hospodářům, kterým velice často okovával koně, ale i dalším občanům. Od konce 40. let tuto činnost prováděl po směně ve svém volném čase, protože byl zaměstnán jako kovář na dole Antonín ve Zbýšově. Součástí jeho kovárny byl i ze dřeva vyřezaný kruhový erb, jehož střed zdobila malá šesticípá hvězda a po obvodu napsal L. Tichý s okrasným lemováním.

Ludvíka Tichého si lidé pamatovali i díky veliké fajfce a návštěvám pohostinství 60 na návsi vedle kostela a hasičské zbrojnice, kam chodíval na pivo. Se svou ženou Marií vychovali tři děti – dceru Marii, syna Ludvíka a dceru Boženu. Když v JZD začalo přibývat traktorů a sedlákům ubývat koní, přestávala kovárna plnit svou funkci. Pan kovář tak ukončil činnost, svou dílnu i s rodinným domem v roce 1967 prodal a hned poté se ze Zakřan spolu s manželkou odstěhovali. V jejich domě později bydleli Čapkovi a po nich Ovečkovi. Kovárna zůstala dvě léta nevyužitá a následně byla v červenci 1969 zbourána, jak jsem uvedl v článku o ní pojednávajícím. V něm jsem se mylně domníval, že se tak stalo z důvodu úmrtí kováře Tichého.

Nyní zde mohu uvést, že Ludvík a Marie Tiší žili ještě dlouho od doby, co se ze Zakřan odstěhovali. Bydleli poté společně se synem, který byl knězem. Nejprve se mezi lety 1967-1972 stala jejich domovem fara v Lul-

či na Vyškovsku a následně se všichni tři přestěhovali na poutní místo Hluboké Mašůvky u Znojma, kde žil pan kovář po zbytek svého života – do 11. 4. 1977 (do svých nedožitých 86 let). Paní Tichá žila do roku 1988, avšak s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu již ne v Hlubokých Mašůvkách, ale v Plavči, a nakonec ve Zbraslavi, která je i místem posledního odpočinku manželů Tichých.

Tím se blíží povídání o zakřanském kováři a jeho rodině ke svému konci. Jsem velmi rád, že jsme z prastaré studánky vzpomínek nabrali do dlaní vodu, v níž jsme si mohli jeho příběh alespoň krátce prohlédnout. Budete-li chtít, můžeme nyní nabrat další vodu a zadívat se do ní. Připomeňte si spolu se sousedy nějakou další osobnost ze zakřanské minulosti. Sepište společně několik vět anebo třeba jen pár bodů o životě dotyčného člověka, pošlete je do redakce zpravodaje a podělte se o ně v příštím vydání s námi všemi.

V samotném závěru navážu ještě na jednu záležitost z minulého článku O zakřanské kovárně. Zmínil jsem se v něm o další dílně, která měla stát vedle Sokolovny. Byla novější než kovárna Ludvíka Tichého, vyráběly se v ní už jiné věci a skutečně v daných místech fungovala. Nenacházela se však u Uhlířových. O ní si ale povíme třeba někdy jindy.

Michal Smutný (kronikář)

V nedávné době se nám dostal do rukou poklad v podobě zápisků z historie kulturního a společenského života v Zakřanech. Postupně vás chceme s obsahem tohoto díla seznamovat.

Léta 1940-1944

Od roku 1938 do roku 1944 dochází ke stagnaci v zakřanském ochotnickém souboru vzhledem k neustálým změnám, k obsazení nejprve pohraničních území a posléze celé republiky německými vojsky, změnami ve státním aparátě a vznikem druhé světové války.

Až v roce 1940 je sehraána první divadelní hra v okupované republice a na zakřanském jevišti, kterou je hra „Dědečkovy housle“.

Nastudoval p. Jan Pirochta za tohoto hereckého obsazení:

Josef Hradecký
Jan Zahradníček
Jindřiška Pirochtová
Blažena Pávková
Jaroslav Škoda
Josef Richter
František Posádka
Jan Pirochta
Josef Posádka

Při reprízách po okolních obcích byli divadelníci rozvázeni p. Hradeckým (otcem dnešního režiséra) po štacích vozem s koňmi. Toto představení bylo sehraáno v Zakřanech, v Lukovanech i na Kratochvilce, kde došlo k následující epizodě:

V 1. jednání zhaslo světlo a soubor byl nucen přestat hrát. Po odstranění poruchy režisér prohlásil, že „ruka záškodníka přerušila hlavní vedení.“

V roce 1940-1943 byla dále sehraána divadelní hra „Kašpárek v říši Krakonošově“ opět v režii p. Pirochty. Jména herců se však nedochovala.

Dále byla v letech okupace sehraána divadelní hra „Její pastorkyňa“ v režii p. Miloše Kružíka.

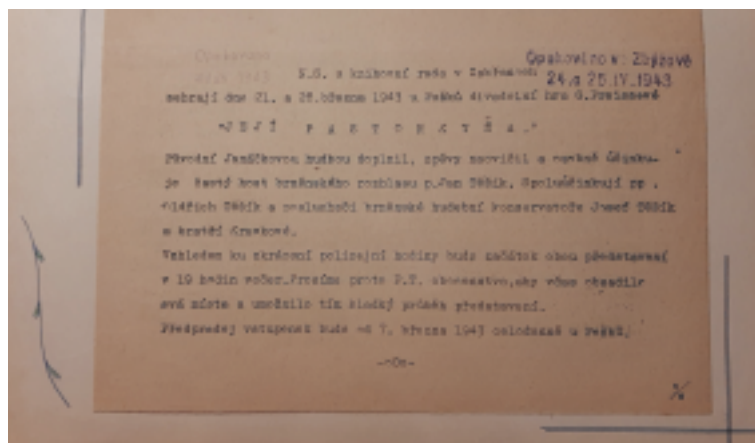
Při sehrání této hry bylo korespondováno se spisovatelkou a tvůrkyní této hry paní Gabrielou Preissovou o tom, že tato její hra bude v Zakřanech uváděna a autorka byla pozvána na premiéru. Přislíbila účast, avšak dodatečně se omluvila pro nemoc, vyplývající z jejího vysokého věku a na adresu SK byl zaslán její dopis, v němž velmi kladně hodnotila snahu našich ochotníků uvést tuto hru. V dopise velmi ostře napadla protektorátní vládu v čele s ministrem školství Moravcem.

Před svým zatčením režisér M. Kružík korespondenci předal do úschovy svým spolupracovníkům.

Po skončení války a okupace a po svém návratu z vězení mu byla korespondence vrácena, včetně ostatních knih,

kteří paní spisovatelka Gabriela Preissová věnovala hlavním představitelům s autogramem, ale její dopis mu vrácen nebyl s připomínkou, že se ztratil.

Domněnkou je, že byl úmyslně zničen, aby eventuelně nekompromitoval jak spisovatelku Preissovou, tak režiséra Kružíka, kdyby byl náhodou objeven gestapem.

Tato divadelní hra byla sehraána ve dnech 21. a 28. března 1943 a několikrát opakována, jak v Zakřanech, tak i ve Zbýšově, jak je patrné z materiálu přiloženého na následující straně kroniky.

Původní Janáčkovou hudbou doplnil, zpěvy nacvičil a osobně účinkuje p. Jan Těšík, čestný host brněnského rozhlasu. Spoluúčinkují pp. Oldřich Těšík a posluchači brněnské hudební konservatoře Josef Těšík a bratři Kravkové.

Jak je dnes známo, ochotníci SK nezavrhovali nikdy další činnost, která by vedla ke zkulturnění občanů, ať se již jednalo o pásma se vzpomínkou na důležitá údobí našich dějin nebo význačných osobností nebo národopisné slavnosti. O této skutečnosti svědčí z doby okupace:

„Pásmo k výročí Bedřicha Smetany“. Jednalo se o pásmo skladeb, sborů, zpěvů sólových i duet uvedená sportovním klubem v roce 1944. Byla to manifestační slavnost v den oslav Bedřicha Smetany.

Sál vč. stropu byl slavnostně vyzdoben portrétem Bedřicha Smetany. Na stropě, který byl upraven v podobě notové osnovy, byla vyznačena v notách československá státní hymna, která byla v době okupace pochopitelně zakázaná. Zajímavé bylo, že všichni účastníci oslav znající noty, si popěvovali před oslavou naši hymnu.

Představení bylo uváděno odpoledne pro mládež a večer pro dospělé. Hudební režii tohoto večera měl pan Jan Těšík, vlastní režii p. Miloš Kružík.

Protože byly obavy před zatčením gestapem režiséra

pana Miloše Kružíka, musel tento pět dnů před premiérou opustit domov i s manželkou.

Při odpoledním představení v den premiéry nebyl přítomen. Dostavil se až večer, svoji absenci musel zdůvodnit tím, že sháněl po okolí bustu Bedřicha Smetany. Tím bylo alespoň částečně vyvráceno tvrzení místních občanů, že oba manželé spáchali sebevraždu.

V letech 1940-1943 byla dále sehrána následující divadelní představení „Vojnarka“ a „Maryša“. Hlavní role v obou kusech byla svěřena pí. M. Kružíkové.

Taktéž „U panského dvora“ s následujícím obsazením: Josef Vrba, Jan Vaverka, Blažena Pávková, Marie Kružíková, Fr. Sobotka a další.

Tato hra byla pohostinsky sehrána i v Rapoticích, kde sklídila velký úspěch po předešlých dvou reprízách v Zakřanech.

-pokračování příště-

Herci představení Maryša

Fotografie ke článku O zakřanské kovárně

V minulém zpravodaji nezbylo místo na fotografie k povídání O zakřanské kovárně. Napravujeme to v tomto čísle a můžete si tak prohlédnout obrázky, ze kterých dýchá krása minulosti.

Automobil s posádkou na Drahách (mezi domy č. 25 a 31)

Na Drahách - vpravo dnešní dům č. 22, za nímž byla kovárna, v pozadí dům č. 113, který vypadá i dnes stejně.

Fotka dětí pořízená na stále existujícím chodníčku před domem Kopáčkových (č. 32)

Lidový oděv a kroj v Zakřanech (3. díl) - Podoba horáckého (podhoráckého) kroje

Ženský oděv

Sváteční ženský oděv obsahoval spodní košilku, bílou košili (s nabíranými, bohatě vyšitými rukávy, sahajícími k loktu, stažené tkalounem či pentlí) s krádlíkem (límeček bez řasení s bílou výšivkou, nasazoval se zvlášť především z praktických důvodů), spodní sukně (= spodničky), jejich počet se pohyboval v rozmezí od 3 do 10 (s bohatým řasením především v oblasti zad, směrem ke klínu se řasení ubíralo) a vrchní sukni nejčastěji z hedvábí, na kterou si žena oblékla zástěru (fěrtoch). Nejspodnější sukně byla zároveň nejkratší a nejužší (neřasená a neškrobená). Každá další sukně byla o něco delší, více řasená a škrobená, aby v konečné podobě vytvořily klasickou krojovou postavu (k užšímu pasu širší boky).

Na košili se hlavně k tanci nosil pevný živůtek (= lajblík). Zdobil se drobnou výšivkou. Zavazování bylo vepředu tkanicí směrem nahoru a přes něj šátek bílé barvy, vyšíváný a z měkkého neškrobeného materiálu. S příchodem pestrých šátků s třásněmi na trh se postupně nahrazovaly „půlky“ právě těmito novými šátky, jež byly k dostání na jarmarcích a trzích (trojcípý šátek neboli „půlka“.

Cípy se mu zasouvaly za sukně v pase). Na košili se nosil kromě lajblíku kabátek. Postupně byl střih kabátku zjednodušen a dostal název „špenzl“ – ten měl menší výstřih. Plína se vázala i přes hlavu, hlavně za chladného počasí a byla větší, než šátek. Mívala stejnou výšivku jako zástěra. Její cípy se křížily pod bradou a vzadu se svázaly. Je to obdoba dnešní široké šály, kterou si některé ženy i dnes v tuhé zimě váží přes hlavu a okolo krku. Především mladší dívky nosily vlasy sčesané do copánků a do drdolu. Účes mohl dozdobit věneček (z živých či umělých květin), květina či stuha. Celý kroj, hlavně pokud šlo o významnější událost, byl barevně sladěný (v případě, že se žena chtěla líbit a dbala na to). Ženy se často zdobily skleněnými korálky. Nosily je těsně u krku. K horáckému kroji se nosily bavlněné punčochy (kromě jihlavského kroje). Sváteční obuví byly nízké černé střevíce. Úpravu hlavy řešily ženy formou čepců (mohly být i bohatě vypracované), později je nahradily šátky. Barevnost se lišila.

Každá žena měla jiný vkus a vyhovovala jí jiná barva – hlavně nechtěla vypadat stejně, jako jiná selka na vsi. Především se jednalo o tlumené odstíny (vdané a starší ženy nosily spíše tmavší barvy). Ve spodní části sukně se nacházely buď vodorovné pruhy z tmavého sametu (tzv. sametky), nebo krepinky (vlnovka tmavé barvy často černé) či několika centimetrové založení látky.

Mužský oděv

Pokud popis zjednodušíme, tak muži nosili bílou košili z jemného plátna s nízkým límečkem. Rukávy byly široké, u zápěstí stažené, případně lepší košile mohla mít na zápěstí i krajku a mohla být vyšívána na prsou. Sváteční vesty (tmavé barvy) se oblékaly na košile a měly stojáček. Dále muži nosili krátké či dlouhé kabáty, nejčastěji tmavých barev.

Bílé nebo modré punčochy, svátečně střevíce s přezkou či vysoké boty (holínky). Na klopici byla výšivka stejné barvy jako kalhoty. Domácí kalhoty se šily z polovlněných látek.

Poměšťováním se prodloužila délka kalhot ke kotníčkům. Někde si muži vázali u krku šátek. Nosili široké kožené opasky. Na hlavu nasazovali široké černé klobouky.

Při různých příležitostech mohli mít přišpendleny na vestě či kabátu rozmarýn či kytičku.

Dětský oděv

Dětské oblečení (kromě batolat) bylo zmenšeninou kroje dospělých.

Mgr. Gabriela Hořanská

Zdroje:

Jan Kuča, Pavla Hampton: Atlas lidových krojů České republiky

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Hor%C3%A1cko>

Bc. Radana Studýnková: LIDOVÝ KROJ VE SBÍRKÁCH MUZEÍ NA HORÁCKU, Anna Kračmarová: „A co jsi nosila ty, babi?“

Krojové subregiony

Severní Moravské Horácko	58.
Hornosvratecko	59.
Severní Podhorácko	60.
Jižní Podhorácko	61.
Horácké Dolsko	62.
Jihlavské Horácko	63.
Malá Haná	64.
Jihomoravská	
Drahanská vrchovina	66.
Západní Brněnsko	67.
Resicko – Oslavansko	68.
Brněnský jazykový ostrov (Sprachinsel Brünn)	69.
Východní Brněnsko	70.
Židlochovicko	71.

Výňatek z mapy krojových subregionů - Zakřany a okolí.

Pokračování ze strany 11

Zdroj:

<https://www.turistika.cz/mista/masarykova-studanka-u-zastavky/detail>

<https://riczastavka.cz/domains/riczastavka.cz/zazijte-ric/tipy-na-vylety/87-masarykova-studanka-okruh-4-km>

<https://www.facebook.com/mikroregionkahan>

<https://mapy.cz/letecka?sour->

[ce=base&id=1697581&x=16.3410841&y=49.1856418&z=17](https://www.facebook.com/p/%C4%8Cetnick%C3%A1-staniceminimuzeum-Zb%C3%BD%C5%A1ov-u-Brna-100077844756066/?paipv=0&eav=Afa8VLANJYbC9s_phV-bXVOBanrbYMUwx7hCPukHwAOxO14cbtkdJsaBETHt-zQf4NJAA&_rdr)

https://www.facebook.com/p/%C4%8Cetnick%C3%A1-staniceminimuzeum-Zb%C3%BD%C5%A1ov-u-Brna-100077844756066/?paipv=0&eav=Afa8VLANJYbC9s_phV-bXVOBanrbYMUwx7hCPukHwAOxO14cbtkdJsaBETHt-zQf4NJAA&_rdr

<https://www.brnan.cz/udalosti/cetnici-nemeli-upadnout-v-zapomneni-rika-nadsenec-ze-zbysova-zridil-tam-malou-kancelar?fbclid=IwAR2ts8Sf85n7HfGOmlXIIUj-fUuI3ueT4pjkCh6Ara8SSgjKLo8bRcHuOfRk>

<https://cs.wander-book.com/cetnicke-minimuzeum-a-stanice-zbysov-m30370.htm>

https://www.idnes.cz/brno/zpravy/cetnik-nadsenec-vac-lav-cihacek-zbysov-uniforma-sluzebna-badatel.A220713_145724_brno-zpravy_krut

právě četnictvo, ve volném čase se věnuje i dalším věcem. Dělal třeba kompars v několika filmech - hrál v Zakletém pírků, Čertovinách, Strašidlech, Z pekla štěstí nebo Nejkrásnější hádance. Objevil se i ve Western Story. Snaží se dělat cokoli pro děti a bavit lidi v okolí. Každopádně, pokud máte zájem se více dozvědět o historii československých četníků, pak je ukázka pátrací stanice s dobovým vybavením, doprovázená výkladem četníka Václava Čiháčka ta správná volba.

Mgr. Gabriela Hořanská

Pranostiky

Duben

Svatý Jiří k létu míří.

Na svatého Marka brambory do brázdy, v září do sklepa.

Když zahučí v dubnu hrom, obalí se listem strom.

Jak hluboko v dubnu namokne, tak hluboko v máji vyschne.

Když duben laškuje, bývá mnoho sena a obilí.

Kolikátého dubna zasadíš stromek, tolikátého roku ponese ovoce.

Květen

Na svatého Floriána otevírá se pastvin brána.

Hojná píce - plný krajáč.

Májová vlažička, poroste travička.

Jestliže v máji mnoho hřímá, úrodný rok na to bývá.

Jsou-li májové hříby červivé, bude suché léto.

Máj kvítí dává a stromy listem odívá.

Červen

O Fortunátu hřímání úrodu přihání.

Červen louky kosí, Medard vodu nosí.

Když Alois léto přivleče, louka se skvěle poseče.

Na Petra a Pavlíčka kvete každá travička.

Když na Petra prší, bývá moc myší.

Červenec

Děšť na Prokopa - zmokne každá kopa. Kolem svaté Kristýny dozrávají maliny.

Jakub načese, Anna napeče.

Svatá Anna s kosičkou, svatý Jakub s motyčkou.

Prší-li na svatého Jakuba, spadnou ořechy z ořecha a žaludy z duba.

Omalovánky a básničky pro děti

Přišlo jaro

Přišlo jaro se sluníčkem,
zem otvírá zlatým klíčkem.
Všechno se raduje, zpívá a notuje, jaro vítá.
První roste sněženka, malá bílá květinka.
Druhý zase petrklíček, nese s sebou zlatý klíček.
Fialinka voňavá hezkou vůni rozdává.
Pampeliška střapatá, celá je jak ze zlata.

TĚLOCVIČNA PRO DĚTI
ZŠ ZAKŘANY

Datum a čas
Sobota 13. dubna
15:00 - 17:00

Vstupné
Dobrovolné

Aktivity
Děti si budou moci vyzkoušet cvičební náčiní tělocvičny.

Kontakt
Monika Pivodová
+420 721 578 405

Během celé akce za děti odpovídají rodiče!

Brouček
Dagmar Tomášková

Kam se poděl malý brouček?
Rozběhl se na palouček.
Honem, honem utíkal,
až se z toho zadýchal.

Omalovánka vygenerována pomocí umělé inteligence Starryai.

Zpravodaj Zakřan vydává Obec Zakřany, Zakřany 7, 664 84 pošta Zastávka u Brna,
IČ: 00282880, DIČ: CZ00282880, ev. č.: MK ČR E 23691.

Řídí redakční rada. Vychází třikrát ročně, výtisk zdarma. Sazba a grafické práce: Žaneta Neužilová.

Na titulní stránce použita fotografie z archivu Gabriely Hořanské.

Tiskne Pamiro team s.r.o. (kopírovací centrum Rosice). Uzávěrka 15. 03. 2024, distribuce 04. 04. 2024.

Bez jazykové korektury. Zveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názor redakce.